

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Παρακαλούμε, κυκλώστε τη μοναδική σωστή απάντηση στις ερωτήσεις 1-11.

1. Ήταν.....καλή η ομιλία του και δέχτηκε .....αγάπη.
  - α. πολύ/πολλή
  - β. πολύ/πολύ
  - γ. πολλή/πολύ
  - δ. πολλή/πολλή

2. Εκτός από την πρώτη, όλες οι άλλες του προσπάθ...ες ήταν επιτυχ... .
  - α. ει / είς
  - β. ει / ής
  - γ. ι / είς
  - δ. ι / ής

3. Μελετ...ντας και προσέχ...ντας στο μάθημα, θα αποκτήσεις πολλές γνώσεις.
  - α. ό / ω
  - β. ώ / ο
  - γ. ό / ο
  - δ. ώ / ω

4. Θυμηθ...τε τη διεύθυνση και χτυπ...στε το κουδούνι.
  - α. εί / εί
  - β. εί / ή
  - γ. ή / εί
  - δ. ή / ή

5. Κάποιοι ρώτησαν ποιος ήταν ο ξένος.
  - α. ερωτηματική / αόριστη αντωνυμία
  - β. αόριστη / αναφορική αντωνυμία
  - γ. αόριστη / ερωτηματική αντωνυμία
  - δ. αναφορική / ερωτηματική αντωνυμία

6. Ο άνθρωπος μπορεί να προστατεύσει το περιβάλλον.
  - α. μεταβατικό ρήμα
  - β. συνδετικό ρήμα
  - γ. αμετάβατο ρήμα
  - δ. απρόσωπο ρήμα

7. Ο χρόνος που χρειάστηκε ήταν διπλάσιος απ' ό,τι συνήθως.
- α. αναλογικό αριθμητικό
  - β. απόλυτο αριθμητικό
  - γ. πολλαπλασιαστικό αριθμητικό
  - δ. τακτικό αριθμητικό
8. Η φράση «μασάω τα λόγια μου» σημαίνει:
- α. αποφεύγω να μιλήσω ξεκάθαρα
  - β. συμβαίνει κάτι ύποπτο
  - γ. λέω ψέματα
  - δ. δεν θυμάμαι τι θέλω να πω
9. Ήταν τόσο εύκολα τα θέματα που πραγματικά ξαφνιάστηκα.
- α. βουλευτική πρόταση
  - β. αναφορική πρόταση
  - γ. ειδική πρόταση
  - δ. αποτελεσματική πρόταση
10. Του δόθηκε άλλη μια ευκαιρία.
- α. αντικείμενο
  - β. κατηγορούμενο
  - γ. υποκείμενο
  - δ. προσδιορισμός
11. Μου χάρισαν πολλά ωραία παιχνίδια.
- α. μονόπτωτο
  - β. δίπτωτο
  - γ. αμετάβατο
  - δ. συνδετικό

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΕΙΜΕΝΟ & ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Στην Τρίτη τάξη είχαμε δάσκαλο τον Περίανδρο Κρασάκη. Αυτός είχε μανία με την καθαριότητα. Κάθε μέρα επιθεωρούσε τα χέρια μας, τα αυτιά μας, τη μύτη, τα δόντια, τα νύχια. Δεν έδερνε, δεν παρακαλούσε, μα έλεγε:

- Ζώα, αν δεν πλένεστε κάθε μέρα με σαπούνι, δε θα γίνετε ποτέ σας άνθρωποι. Τι θα πει μαθές άνθρωπος; Αυτός που πλένεται με σαπούνι. Τα μυαλό δε φτάνει, κακομοίρηδες, χρειάζεται και σαπούνι. Πώς θα παρουσιαστείτε στο Θεό με τέτοια χέρια; Πηγαίνετε έξω στην αυλή να πλυθείτε.

Ώρες μας έπαιρνε τ' αυτιά ποια φωνήεντα είναι μακρά, ποια βραχέα και τι τόνο να βάλουμε, οξεία ή περισπωμένη. Κι εμείς ακούγαμε τις φωνές στο δρόμο, τους μανάβηδες, τους κουλουρτζήδες, τα γαϊδουράκια που γκάριζαν και τις γειτόνισσες που γελούσαν και περιμέναμε πότε να χτυπήσει το κουδούνι, να γλιτώσουμε. Κοιτάζαμε το δάσκαλο να ιδρώνει απάνω στην έδρα, να λέει, να ξαναλέει και να θέλει να καρφώσει στο μυαλό μας τη γραμματική, μα ο νους μας ήταν έξω στον ήλιο και στον πετροπόλεμο. Γιατί πολύ αγαπούσαμε τον πετροπόλεμο και συχνά πηγαίναμε στο σκολειό με το κεφάλι σπασμένο.

Μια μέρα, ήταν άνοιξη, χαρά Θεού, τα παράθυρα ήταν ανοιχτά κι έμπαινε η μυρωδιά από μian ανθισμένη μανταρινιά στο αντικρινό σπίτι. Το μυαλό μας είχε γίνει κι αυτό ανθισμένη μανταρινιά και δεν μπορούσαμε πια ν' ακούμε για οξείες και περισπωμένες. Κι ίσια ίσια ένα πουλί είχε καθίσει στο πλατάνι της αυλής του σκολειού και κελαηδούσε. Τότε πια ένας μαθητής, γλωμός, κοκκινομάλλης, που 'χε έρθει εφέτο από το χωριό, Νικολιό τον έλεγαν, δε βάσταξε, σήκωσε το δάχτυλο:

- Σώπα, δάσκαλε, φώναξε. Σώπα, δάσκαλε, ν' ακούσουμε το πουλί!

Νίκος Καζαντζάκης, Αναφορά στον Γκρέκο

Διευκρίνιση: οξεία, περισπωμένη: τόνοι που χρησιμοποιούνταν παλαιότερα

Ερωτήσεις με βάση το κείμενο

Παρακαλούμε, κυκλώστε τη μοναδική σωστή απάντηση στις ερωτήσεις 1-11.

1. Τι από τα παρακάτω πιστεύετε ότι είναι αληθές:

- α. Τα παιδιά δεν συμπαθούσαν τον δάσκαλο.
- β. Ο δάσκαλος δεν προσπαθούσε να μάθει τα παιδιά γράμματα.
- γ. Τα παιδιά είχαν το μυαλό τους στο παιχνίδι.
- δ. Τα παιδιά δεν καταλάβαιναν τη γραμματική.

2. «...να καρφώσει στο μυαλό μας τη γραμματική...»: το σχήμα λόγου στην παραπάνω φράση είναι:

- α. Μεταφορά
- β. Παρομοίωση
- γ. Προσωποποίηση
- δ. Κύκλος

3. Τι από τα παρακάτω δεν είναι αληθές:

- α. Ο δάσκαλος αγαπούσε την καθαριότητα.
- β. Ο δάσκαλος συμβούλευε τα παιδιά.
- γ. Ο δάσκαλος έδερνε τα παιδιά.
- δ. Ο δάσκαλος προσπαθούσε να μάθει τα παιδιά γράμματα.

4. Ο αφηγητής...

- α. ...έχει ακούσει την ιστορία.
- β. ...έχει φανταστεί την ιστορία.
- γ. ...ανήκει στα πρόσωπα της ιστορίας.
- δ. ...δεν έχει σχέση με την ιστορία.

5. «Σώπα, δάσκαλε, σώπα ν' ακούσουμε το πουλί»: στην παραπάνω φράση υπάρχει:

- α. Αφήγηση
- β. Ευθύς λόγος
- γ. Περιγραφή
- δ. Διάλογος

6. «...έμπαινε η μυρωδιά από μian ανθισμένη μανταρινιά στο αντικρινό σπίτι.»: η παραπάνω πρόταση είναι:

- α. Ελλειπτική
- β. Επαυξημένη
- γ. Απλή
- δ. Σύνθετη

7. «...μας έπαιρνε τ' αυτιά ποια φωνήεντα είναι μακρά, ποια βραχέα και τι τόνο να βάλουμε, οξεία ή περισπωμένη.»: η υπογραμμισμένη πρόταση είναι:

- α. Αιτιολογική
- β. Ειδική
- γ. Πλάγια ερωτηματική
- δ. Αναφορική

8. «Κάθε μέρα επιθεωρούσε τα χέρια μας, τα αυτιά μας, τη μύτη, τα δόντια, τα νύχια.»: η υπογραμμισμένη λέξη χρησιμεύει ως:

- α. Αντικείμενο
- β. Προσδιορισμός τόπου
- γ. Προσδιορισμός τρόπου
- δ. Κατηγορούμενο

9. «...και περιμέναμε πότε να χτυπήσει το κουδούνι, να γλιτώσουμε.»: η υπογραμμισμένη πρόταση είναι :

- α. βουλευτική
- β. τελική
- γ. ειδική
- δ. αποτελεσματική

10. «Πηγαίνετε έξω στην αυλή να πλυθείτε.»:

Ο ευθύς λόγος να γίνει πλάγιος με εξάρτηση από τη φράση: «Ο δάσκαλος είπε στα παιδιά...».

---

11. Να βρείτε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις, με βάση τη σημασία που έχουν στο κείμενο (οι λέξεις είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο):

επιθεωρούσε: _____

ξαναλέει: _____

Μέρος II: μονάδες 22

